

# פרשת מקץ

## פרק מא

(א) וטעם: ימים. <כבר><sup>1</sup> בארתיו. פירוש, החכם ביאורו: הקף.<sup>2</sup>

(ח) יתכן להיותה ארמית או מצרית. פירוש, כי נמצא בדניאל (ראה דנ' א, כ) ועל<sup>3</sup> מצרים.<sup>4</sup>

(ו) ועל יקשה בעיניך<sup>5</sup> דרש כסא שלמה, כי לא לקחו מלך מצרים. פירוש, הוא<sup>6</sup> שאמרו רבותינו שהאריות נשיכהו וכתתוהו,<sup>7</sup> ועל כן נקרא נכה (ראה תנחומא ואתחנן, א). והא"ע אמר שזה אינו,<sup>8</sup> שכסא שלמה לא לקחו מלך מצרים, רק מלך בבל.

(יג) בדבור השיב ותלה. פירוש, יוסף שקיים <הדבר><sup>9</sup> בודאי שכן יהיה. או בפתרון. פירוש, יוסף אמר שפתרון החלום כן הוא, אבל אמר שאינו יודע אם יתקיים.

(מ) כמו: נובלת עליה (יש' א, ל), ותאבדו דרך (תה' ב, יב). פירוש, שאין האלה פועלת נבילת העלה, אבל עליה נובלין. וכן ותאבדו דרך, הדרך אינו אבוד, אבל אתם אובדים ממנה. אגדל ממך. פעל עומד, וטעמו, אגדל בגדולה.

(מג) ומרכבת שלמה לעדה. פירוש, שכתוב שם: ותעלה ותצא מרכבה ממצרים בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה (מל"א י, כט). ואם כן, במרכבה ד' סוסים. ויברך על ברכיו (דה"ב ו, יג). פירוש, במלכים גבי אלישע.<sup>10</sup>

---

<sup>1</sup> כך בכ"י בגד; בכ"י א ליתא.

<sup>2</sup> בכ"י ג: בפסוק: ויהי מקץ ימים, כטעם הקף הימים, שישבו הימים באורך או בקוצר כאשר היו מתחלה; בכ"י ד ליתא.

<sup>3</sup> כ"י ג מוסיף: ספור.

<sup>4</sup> כ"י ד מוסיף: בלבד.

<sup>5</sup> בכ"י ג: עליך.

<sup>6</sup> בכ"י בד: הדרש הוא.

<sup>7</sup> בכ"י ב: שהאריות הכישוהו; כ"י ג מוסיף: ונעשה נכה רגלים.

<sup>8</sup> בכ"י ב: שזה איננו נמצא; בכ"י ג: שזה הדבר אינו. בכ"י ד 'שזה אינו' חסר.

<sup>9</sup> כך בכ"י בג; בכ"י אד ליתא.

<sup>10</sup> כ"י אג מוסיפים: ואני מצאתיו בדברי הימים בתפלת שלמה. נראה שהוא תקון של המעתיקים.

(מה) **ואם היא מתורגמת**. פירוש, אל לשון <הקדש><sup>11</sup> לא ידענו שם יוסף בלשון מצרים.

## פרק מב

(א) **ההרגשות נחברות במקום אחד**. פירוש, במוקדם המוח<sup>12</sup> ששם החוש המשותף.

(טז) **כמו: ומות בהר** (דב' לב, נ). <פירוש><sup>13</sup> שר"ל תמות,<sup>14</sup> שהרי הדבר אינו ביד משה.

(כז) **יתכן שהוא ראובן**. פירוש, הביאו לומר זה ההודעה במלת: האחד.

## פרק מג

(כ) **כמו: גדול עוני מנשוא** (בר' ד, יג). <פירוש><sup>15</sup> שפירוש 'עוני', ענשי.

(לד) **מדורון כל אחד**. פירוש דעת החכם שהיו לבנימין חמשה חלקים מחלקי אחד <מאחיו><sup>16</sup>. ואני אומר שאם הדבר כן, חלק בנימין יהיה יותר גדול<sup>17</sup> או חלקי אחיו יותר קטנים מאד מאד.<sup>18</sup> ולכן הפירוש לפי הנראה לנו, כי משפט חצרות המלכים לתת מנה אחת אפים, ר"ל בין שנים שנים. ואם לא יהיו זוגות, לא יחלקו המנה ויתנוה שלימה לאיש הנותר לבדו, שאין עניות במקום עשירות. לכן, בשבת אחי יוסף לפניו, הבכור כבכורתו <הצעיר כצעירתו> (בר' מג, לג),<sup>19</sup> נשאר בנימין אין זוג לו. על כן: ותרב משאת בנימין<sup>20</sup> ממשאות כלם, שהם:<sup>21</sup> חמש ידות. ולא נודע שכונן יוסף לכך.

---

<sup>11</sup> כך בכ"י בד; בכ"י א ליתא; בכ"י ג: עברי.

<sup>12</sup> בכ"י ג: הראש.

<sup>13</sup> כך בכ"י ב; בכ"י אבג ליתא.

<sup>14</sup> כ"י ג מוסיף: בהר.

<sup>15</sup> כך בכ"י ב; בכ"י אגד ליתא.

<sup>16</sup> כך בכ"י בגד; בכ"י א: מאחד.

<sup>17</sup> בכ"י א ליתא.

<sup>18</sup> בכ"י בד ליתא.

<sup>19</sup> כך בכ"י ג; בכ"י אב ליתא; בכ"י ד: וכו'.

<sup>20</sup> כ"י בד מוסיפים: שהיתה שלימה (בכ"י ב' בנימין ליתא).

<sup>21</sup> בכ"י גד ליתא.